

ملائقہ لکھنؤ

05
۲-84

№ 1. Цѣна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДИНЪ

قیمتی ۱۲ قک

АРХИВ

بو تون-بتوندن آنجاق یا اهر تور تاز شیدی، گنه ماوان خورتدادی؟

AZƏRBAYCAN
MILLI KİTAPXANA
QURUMU

0-1-111111

آدریس: تفلیس. داویدوف کوچی نمره ۲۴
 Адрес: Тифлисъ, Давидовская 24.
 تلگرام ایچون: تفلیس ملا نصرالدين.
 Для телегр. Тифлисъ МоллаНасреддинъ.
 Подписная цѣна:
 на годъ -- 6 руб.
 6 мѣсяць -- 3 р. 50 к.
 3 " " -- 2 р.
 1 " " -- 40 к.
 آدریس دگیشمک حتی ۳ دانه ۷ قکلیک مارقهدر.

قافزاده و روسیهده ۱۲ آیلنی ۶ - منات
 « » ۶ آیلنی ۳ - منات یاریم
 ۳ آیلنی ۲ منات ۱ آیلنی ۴۰ قیک
 اجنبی مملکتلرده ۱۲ آیلنی ۷ - منات
 « » ۶ آیلنی ۴ - منات
 تک نسخسی ادارهمزدده ۱۰ قیک. اوزگه
 شهرلرده ۱۲ قیک.

اداره دن

محترم اوخوجی لاریزه معلومدر که کیچمش ایلک مارت آیندان مجموعه مز بر پاره
 سیلره گوره دایانوبدر.
 بو نچه آیگ مدتده چوخ آداملار دان مجموعه مزک تعطیلی باره سنده اداره مزه حدسز
 مکتوبلار و تلگراملار گوندربلوبدر.
 اولآ، عذر ایستیوریک همین مکتوب و تلگرام صاحب لریندن، چونکه بر معین جوابیز
 اولمادیندن مکتوبلره و تلگرام لره وقتنده جواب ویره یلمه دیک.
 ثانیا، عذر ایستیوریک اوخوجیلر یزدن و آبونہ صاحب لریندن، و التماس ایدریک که بیدی
 ایل چکدیکمز زحمتی ملاحظه ایدوب بزیم بو دفعه کی قصور یزدن کیچسونلر.
 بو گون ۱۹۱۳ مجی ایلک یانوارک ۱۳ ندن باشلوب ژورنالیزی برمجی نمره دن
 چخارتدینق، و کیچن ایل دن دفتر مزه یازیلان آبونہ صاحب لرینه برنجی نمره دن بورجمز تور
 تارانه کیمی گوندربله چکدر.
 بونی ده لازم ییلیریک خبر ویره ک که گله چکده حکومتدن اذن حاصل اولاندان
 سورا مجموعه مز ایزه لی کی باش محرر یزدن سوایی دخی قلم یولداشمز عیقلی نجفوف
 امضاسی ایله چخاچاقدر.

ای بیا

سوزینی دانیشان، سوزگ وارسوز دی، دعوادن یازیرسان
توپدان توفکدن دانیش، بالقان هاراه، الف با هارا؟

بلکه ایشتمش اولاسکز آلبانیا طایفه سنی که عثمانی
نلی لار آرتانود دیبورلر. بولار همان ملت درلر که مقداری
ایکی جه میلیون اولا اولا یاشوب عثمانلی نك یاخاستدن
و دیبور که «گرگ اذن ویرهسن ییز عرب حروفاتی
عوضنه لاتین حروفاتی قبول ایدهک، یاده که خنجری الدن
یره قویساجایق». بو سوزلری دیمکده آرتانودلار بیله خیال
ایلیورلر: اولار بیلیرلر که نه قدر عرب حروفاتی ایله یازی
پوزی ایلیورلر، مطبوعاتلاری ترقی تاپمیاچاق، ملی ادبیاتلاری
پوچ اولاجاق، دلیلری حرمتدن دوشهجک و آخسده
اوزلری ده آرتانودلقدان چخوب، غیر بر گوجللی ملته قار
یشوب یوخ اولاجقلار.

نجه که بزله و بزندنده سوایی سایر مسلمان قارداشلار.
من اولوم بر آزده صبر ایله، بو ساعت قورتاریرام،
داریمخا، دولانم باشگا، حوصله گ تنک اولماسون، دیان
بر، الله سگا کربلا قسمت ایلهسون، بر قدرده قولایق ویر.
بو آخر وقت لرده بالفار عسگرلرینک سوادلی لارینک
حسابی بر یاخشی غزیتهدده اوخودوم: یوز نفره آنجاق
دورت نفر بی سواد دوشور.

اما عثمانلیده اون مین جماعتدن دورت نفر سواد
اهلی تاپیلماز. ایران همچین، ایله بزدرده اوگونده، اماشکر
اولسون خدایه، که بولفار اوز دلیلرینی بیلدیگندن خجالت
چکنده، بزدرده اوز دیلمزده دانشماقدان اوتانیریق وبالاجه
اوغلومز دورت یاشه چاتان کیمی آپاروب قویوریق روس
ایونه که تریه تاپسون، بوگا سوزوم یوخدر، اما همان
ایوگ خانندن توقع ایدریک که اوشاق یوخیدهده بر
کلمه آنا دیلی دانیشه، تومانی چخارت یوموشاخ یرینه
او قدر شاپالاخ وور که قزاروب خنا رنگی چالسون.

بلی، بو دورت یاشنده اوغلومز گرگ اون ایلک عرضنده
گیمنازیانی قورتارنجه بر کلمه تورک سوزی دانیشماسون.
ماسقواده دارالفنوندهده که دعا گگ بر کتندن مسلمان زاد
صحتی گیتدی ایشینه. آخسده جوان اوغلومز قورتاروب
گیردی قوللوغه و اوزی کیمی تریه تاپمش مسلمان قزی
یا روس قزی (تفاوتی یوخدر) آلدی، و انشالله (الله

بوگون بر نسخه تورکی روزنامه
رسید از دست محبوبی بدستم
کیشی، آند اولسون الله، امامه
نجه شاد اولوشام گویا که مستم

بلی، آچدیم گوروم تازه نهر وار
ایدیرلرمی داوی عثمانلی بولفار
نه سولوللر، نه صحبتلر نه اخبار
بر آزجه چون غازیت ژورنال پرستم

ولاکن چوخ چالشدیم، چوخ حیقاندیم
برین قاندیم سوزگ برده دیاندیم
باخانلاردانده بر قدری اوتاندیم
دیهلر بی سوادم یا که مستم

محرر بک، افندیم، بو نه دلیلدر ؟
عربدرمی، یهودی یا خشیلدر ؟
بدو گفتم که بلکه زنجفیلدر
که از بوی عبارت بیله مستم

بگفتا، من گلی، ناچیز بد شوم
کیدوب استانبوله قاچ گون بولوندیم
باشمده فس، ادیب کامل اولدیم
وگر نه من همان خاکم که هستم

امضا: « شو افندی »

الف با

لازمدر عوام جماعتی باشه سالماق، یوخسه بردن بره
دینن که «بو بالقان دعواسی بزیم الفبامزک دعواسی در»
الته، بو سوزلر دامتان دوشمه سوزه بگزیهجک، دخی
هیچ کک قولاغنه گیرمیهجک. سوزی لازمدر اهمالجه
دیمک، پشیگم پشیگم نن دیمک، او دیمشکن: سوز وار
که داغا چخاردار، سوز وار داغدان یندیرر. یوخسه عوام
جماعت نه سنک مقاله کی اوخویار، نهده اوخوسه تصدیق
ایله، قالارسان میدانده تک تنها.

و برده سندزده سوای غازیچی وار: کیمدر الف با

— بو داغلمش قبر كيمكدر؟ — بس بو كبديلى قبر كيمكدر؟
 — ميرزا قعطى آخوندوفكدر. — بودا سيد قبريدر.

— نه بيله غمگين اوتوروسكز؟ — قورخوروق بالقانده بارشوق عمله گله قازيت بازارمز كساد او

Пусть мой отец будет эта сабака если я говорю неправду.

آبک! یلان دیسم آتام او قارا ایت اولسون.

Да, ослепить меня этот хлеб если я говорю неправду.

یلان دیسم بو چورهک منی ایکی گوزدن ایلهسون

مرحباں کہ ہمیشہ باکونگ هر خبری
یا آتشاء، یا اولوم، یادہ کہ سرفت دی تمام.
(جوہرلاغی بک)

﴿ ملا نصرالدین چخدی ﴾

منی هیچ زاد او قدر یاندر میر، برجه بو یاندریر کہ
بو قدر اوروج آغز، الی تسبیح لی، آئنده مهر یر ایله مش
مؤمن مسلمانلارک تو کدیگی قارقیشلارک و ایتدیگی بد
دعالرک اوخی داشه دگوب ملا نصرالدین گنه چخدی،
و بو قدر منبرلرده اولونان دعازو مناجاتلر بر تاثیر باغشلا
مادی که: بو مازارات ملا نصرالدینک نهج که اون آی
ایدی دیلی کیلوب سسی باتمش ایدی، بر یولوق باتا ایدی.

آکیشی، ماغل جماعت دینچ فراغت هامو آرخابن
نه ییلوردی ایلیوردی، قاقئایدہ ملا اسماعیل، قوباده حاجی
ملا بابا، لنگراندہ ملا قوام، قاریا گیندہ میرزا علی قاضی،
شوشی ده آغا باقر، شماخی ده حاجی شیخ حبیب واعظ و
کوسا حاجی ابراهیم، اوردوبادده آغ سیدک اوشاخلاری
و میر مرتضی کمال آسوده لک ایلہ میدان سولیوردیلار و
قلیجلارینک دالیدہ کسیردی قباغیدہ. مثل ایچون آغا باقر
قلعده اصول جدید ایلہ آچلمش مکتبک مدیرینی یانہ
چاغروب طپانچہ ایلہ هدہ لیوب دیندہ کہ: « یا گرک بو
مکتبی باغلسان یا قارنگک ینی تو کوب سنی دیشیک
دیشیک ایلہرم! » هیچ کس جنقرین چکه ییلیردی. شما.
خیدہ حاجی ملا غنی دن اخوت مدرسه سی ایچون پول
ایستیندہ دیوردی: « بو شرط ایلہ ویردم کہ بو مکتبده
بر نفریله شایقا قویان و چکه گین شاگرد تاپیلماسون. »
گنه بر احد نفسین چکه ییلیردی. نخچواندہ جماعت بوتون
بوتونہ آزادہ و سربست یاشیوردیلار، هیچ کسک اونلار
ایلہ ایشی یوخ ایدی، خانلار، بکلر سحرذن آخشامہ کیمی
(دارماید) میداندہ اولان (اسقور)ده جواهر کیمی صحبتلر
ایلیوردیلر، گاهی ایت بوغوشدورماق، کل و قوچ دوگو
شدورمک ککلیک یادہ بہ چکمک سیاستدن و گاهی
(ویرتوشقا)، (ایشدوس)، (باقارا) اقتصادیندن بحث آچوب
شیرین شیرین دانشوب لذت آباریوردیلار. ملالارک کیفی
کوک، دماغی چاغ یاخشی یاغلی پولاردان ییوب مسجد
لرده، تکبہ لرده، مجلسلرده هله نیردیلر، و منبرلرده آغز

اونغولی قزلی ایلہ سون، گنه محمد امتی در) بونلارک گنه
دورت یاشندہ اوشاقلاری اولدی و بو اوشاقلی ده لازمدر
مسلمان دانشقندن اوزاخلاشدرماق کہ گینمازیدہ علم لری
یاخشی اوخویایلسون.

الله آتاگا رحمت ایلہ سون، پس تاهانی تورک دیلی؟
قارداش، ظرافت دگئل کہ، دیلمزدن ایرگہ نیریک،
والسلام: اوجا پاپاخلی لاریمز بری برینہ کاغذ یازاندہ یازیر:
« ونگرانی نداریم سواپی از دور و مفارقت شما. » آچاق
پاپاخلی لاریمزده برجه ایل غورودستوی شقولاده اوچیت
ایلیندن سورا کوچده بر ازناقومینی وستریت ایلیندہ او
ساعت شاپقاسینی چخاردوب دیور: « ایزدرستی باجالوسقا. »
بودر منیم سوزوم، عزیزیم، تانہ آتیلوب دوشورسن:
یا گرک تاریخہ بیلک باغلی اول، یادہ کہ بری گوگی یوخ
یردن خلق ایلین بر الله کہ آرنائود کیمی بریچ ملتی
یارادوب اوتوروب بو دیلسز آغزسز عثمانلی نک اوستہ
دیور: مکا آزادلق ویر، منی اداره ایلہ مگہ سنک لیاقتک
یوخدر، سنک شالوارک گیندر، نہ ییلم ذهنک داردر،
اوزک کوبودسان، مکا دیل لازم، مطبوعات لازمدر،
یوخسا بو عرب ایروغلیفاری بزى بر یانہ چخارتماز، بو
حروفاته بز لایق دگل ایک، بو کا لایقدر مقدس عربلر،
فارسلار، نخچوانلی لار، کیتای لیلار، یاجوجلار، په په په،
سوزہ باخ، سن الله، دیلک لال اولسون سوز دانشان.

آخردده نہ ییلم هشتاد نهج ایل بوندان قباق عثمانلی نک
بر رشید پاشاسی گیدوب آرنائودلارک قانلارینی سیل کیمی
آختیدی، آنالارینی آغلاندی، اما آرنائودلار ال چکه
دیبل و آخزینی او یرہ بتوردیلر کہ ایندیکى رشید پاشا
لوندوندہ یالواروب یاخاریر کہ هر کس نہ ایستیور گو
تورسون، باری استانبولہ دگمہ سوزلر.

و اگر سن مسلمان سن گرک اعتقادک اونا اولا کہ
الله تعالی قادردر.

و سکوتده دورماقدان سواپی اوزگہ بر تکلیفمز یوخدر.

« ملا نصرالدین »

دگہ نک

گوندہ لک غزتلرہ درج اولونان سوزلر ایدیر
هر طرفدن هترنلر پترنلر اعلام

منات داخوتي اولانده «ابزبورشيق» مسجدهده، بازارده، حامده اياق يولنده، هر پرده وهر وقت اولوردي آلوردي، داه اگجه گوندوز تاسوعا عاشورا، پادشاهلق برازنيگي فلان نظرده دگل ايدي.

چوخ وقت اولوردي شهر وير گيسني حواله قباله ايديردي، مثلا، داخوتك وجهنده باققال دان نوخود كشمش آليردي، آشابازدان پيتي ييردي، حمامچي نك حامنده چميردي، دلا كه باش قيرخديردي، كيسه چي به كيسه چكديردي، باشما قچي به باشماق، درزي به پالتار تيكديروب آسان وجهله (كيفيت) لشيردي، داه راضي اوليردي كه زحمت چكوب گيدهسن دومايه و دفتر اوزيله داخوتك قدريني يلوب يولي و يروب قبض آلاسن.

هيسات، حيف اولدي او عزيز گونلر، افسوس، فوت اولدي او قيمتلي دقيمه لر، كه هيچ كسي دينديروب دير چهدن يوخ ايدي، قورت قويون ايله اولتوردي، خلقك اوز الي اوز باشي ايدي، اما ايندي! .. ايندي بو مازارات ملا نصرالدين گنه جماعتك گونتي گوي اسگي به دوندره جك، گنه يته يتوب يتمينه بر داش آتاجاق، داه ملاحظه ايله ميه جك كه ديوبلر:

بشكن خانه كمبه كه خليل ساخته است

مشكن خانه دل رب جليل ساخته است

الله قايران كوكلې سينديرماق اولماز، آدامي آخرده گنه فقير قمرانك آهي توتار.

ايشك آريسي

تلغراف خبرلري

استانبول - كامل پاشانك استفسارسندن اهالي صوگ درجدهه غمگين اولوب قهوه خانه لرده هونگور هونگور آغلاماقه باشلوبلر. غصه سندن هيچ كسك بوغازندن آجي قهوه و قليان توستي سي كچمير، سوخته لر وطنك گله چكده دها آرتق تهلكه لره گرفتار اولماقتدن خوف و اضطراب ايدرلر.

لرينه نه گليردي مسلسل تو كورديلر ايشيگه، دها موعظه نك، دالي قباغي، اولي آخري، مبتداسي خبري معلوم دگل ايدي، آتاجاق چاليشوب باجاردقجه مطلبى ايله بر غليظ عبارتلايه بيان ايديرديلر كه حاضرونك فهمنك لاپ اوزاق اولسون، وهر كسده قانيوب كساتندن يوخلانده سوگوب ساوا شوب، آجيقلانوب غيظ ايله ديوبرديلر كه: «أده كابلا امامقلي! نيه حمار كيمي باشكي آشاهه ساليوب مورگولورسن، حيوان دگل سنكه، هيچ اوتانميرسان بي حيا اوغلي بي حيا! بر صلوات غرا ذكر ايله! ...»

خلاصه، منبرلر اولمشدي غرض بازاری و شخصيت ميداني، ملانك برسي چخانه او بريسه كنايه لر ايدوب او برسي بو بريسه اورتولي يامانلار ديوبردى، بر حديثي بر معجزى برسي تصديق ايندنه او برى تكذيب ايديردي. خلفاي راشدينك برسي لهنده دانشانده او برسي عليهنده سويله نيردي. شرع عرفه، عرف شرعه قارشوب بر آروادي جبراً ايرندن بو شاتديروب ايكي كيشي شراكتا صينه ايديرديلر، و بر مدت ساخلوب قارنه اوشاخ قوياندان سورا دوباره كهنه اريني چاغروب ايگرمي بش منات پول و يروب يالوار ياپوش ايلوب تازه دن كينتي او كا كسير ديلر. محرمده دوه لر، كجاوه لر بزيوب مين جوره شعبده بازلقلار چخارديرديلر، دستلر خانلارك قاپوسنه چكيليدي، عاشورا گونتي دوشابدان امام شيبه قايروب آتا ميندير. ديلر و او قدر مخلوق اونك دوره سني آلوردي كه بيچاره اوزيني ايتوروب قارىخديقتن:

«يا صاحب ذوالفقار وقت مدداست»

«يا احمد مختار وقت مدداست»

عوضه

«يا والي واليان وقت مدداست»

«اي لشگر كوفيان وقت مدداست»

ديوب مخالف قوشونندن كومك ايتيوردي (اما اوز آرازدي كيشيني قنماقده اولماز، چونكه نه ايل ايدي باصطلاح تور كيسي بودر كه رييتسيا ايله مشدي، او كا گوردهه آقوشقا دوشدي)

قارادستوي دوما كچمشدي بر ايكي نفرك الله، شهرك جميع عايداتى و مصارفى اونلاره منحصر ايدي، بر نفرك بش

روسلارك، ارمنيك، كرجي لرك خقهلى
 برليكه، مهرة، وفايه چاغير ملتى
 نه شقاوتدى بو بس نخچوان علامهلى
 ايستودلر يهل برى برسى نك اتى .?